

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Cdo/122/2021
Identifikačné číslo spisu: 8118218610
Dátum vydania rozhodnutia: 27.04.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Adamcová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:8118218610.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Adamcovej a sudcov JUDr. Jany Bajánkovej a JUDr. Jozefa Kolcuna, PhD., v spore žalobkyne: Y. J., nar. X. L. XXXX, bytom N. XXX, V., zast. JUDr. Vierou Strakovou, advokátkou, Námestie legionárov 5, Prešov, proti žalovanému: h&h PARTNERS, advokátska kancelária s.r.o., so sídlom Mäsiarska 6, 040 01 Košice, IČO: 44 323 760, o vrátenie dokladov, vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 10C/63/2018, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9Co/45/2020 z 25. marca 2021, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prešov (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 25. mája 2020, č. k. 10C/63/2018-132, žalobu žalobkyne zamietol.

1.1. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že žalobný návrh žalobkyne tak v prvom žalobnom petite o vydanie dokladov, ako aj v druhom žalobnom petite, ktorým žiadala priznať vo vzťahu k žalovanému náhradu škody, respektíve ujmu vo výške 20.000 Eur, je v celom rozsahu nedôvodný.

1.2. Žalobkyňa, ktorá v tomto spore tvrdila, že zo strany advokátskej kancelárie jej neboli ešte odovzdané doklady, ktoré špecifikovala vo svojom písomnom podaní zo dňa 07. apríla 2020 nachádzajúce sa na čísle listu 117 súdneho spisu, podľa názoru súdu neuniesla povinnosť tvrdenia a s tým spojenú dôkaznú povinnosť. Žalovaný uviedol, že chýbajúcimi listinami, na ktoré poukazuje žalobkyňa, nedisponuje.

1.3. Podľa názoru súdu si žalovaný svoju povinnosť splnil, keď odovzdal všetky prevzaté dokumenty žalobkyňi, a to štyrmi protokolmi zo dňa 10.08.2018 a dvoma zo dňa 25.07.2018. Aj z obsahu vybavenia sťažností, ktoré zasielala žalobkyňa na Slovenskú advokátsku kanceláriu vyplýva, že advokátska kancelária žalovaného nepochybila, splnila si všetky svoje povinnosti. V liste zo dňa 05. júna 2017 Slovenská advokátska kancelária konštatovala, že advokát nie je povinný odovzdať klientovi doklady v obale, v ktorom doklady prevzal, avšak je povinný klientovi odovzdať všetky doklady, ktoré

od klienta počas zastupovania prevzal alebo mu boli klientom odovzdané. Výzvy na prevzatie si predmetných dokladov žalovaný v celom rozsahu splnil predložením týchto výziev, vrátane podacieho lístka, ktorým dňa 25. septembra 2019 zaslal žalobkyňu balík s hmotnosťou 3,594 kg (č. 1. 56 súdneho spisu). V protokoloch o odovzdaní a prevzatí spisového materiálu zároveň žalobkyňa svojím vlastnoručným podpisom potvrdila, že všetky dokumenty, ktoré jej na základe týchto šiestich protokolov o odovzdaní a prevzatí spisového materiálu boli odovzdané, skontrolovala pričom potvrdila, že jej nič nechýba a nemá k nim žiadne výhrady. Zároveň zo strany žalovaného bola poučená o aktuálnom stave veci, o možnostiach riešenia, o rizikách a iných následkoch s tým spojených. Z ďalších podnetov a vybavených sťažností Slovenskou advokátskou kanceláriou zo dňa 20. novembra 2019, 10. februára 2020, 20. februára 2020 jednoznačne nevyplýva pochybenie žalovaného ako právneho zástupcu pri zastupovaní žalobkyne. Naopak, je tam konštatované, že advokát po skončení právneho zastúpenia vyvinul dostatočnú snahu na odovzdanie dokladov, ktoré mu žalobkyňa ako jeho klientka zverila alebo ktoré v jej mene počas zastupovania prevzal. Slovenská advokátska kancelária jednoznačne konštatovala, že k bezodkladnému odovzdaniu spisového materiálu nedošlo výlučne z dôvodu neposkytnutia súčinnosti žalobkyne. Zároveň súd dal do pozornosti, že napriek skutočnosti, že žalobkyňa so žalovaným podpísala protokoly dňa 25.07.2018 a 10.08.2018, ku dňu podania žaloby dňa 31. decembra 2018 vôbec nemala sama ujasnené, aké doklady jej zo strany žalovaného neboli odovzdané, keď poukazovala na odovzdávajúci a preberajúci protokol zo dňa 19.01.2010, ktorý má 8 strán, pričom žiadala vydať všetky tieto doklady, pričom vo svojom písomnom podaní zo dňa 07. apríla 2019 žiadala vydať iba časť z týchto dokladov. Podľa názoru súdu žalovaný splnil všetky svoje povinnosti v zmysle zmluvy o poskytovaní právnych služieb článku 7, bod 3 zo dňa 8. marca 2012 a pri ukončení právneho zastúpenia výpoveďou plnomocenstva zo dňa 17. marca 2017 odovzdávajúcimi a preberajúcimi protokolmi v celkovej počte 6 kusov. Pokiaľ žalobkyňa je toho názoru, že zostala zvyšná neodovzdaná časť dokumentov, neuniesla podľa názoru súdu povinnosť tvrdenia a s tým spojenú dôkaznú povinnosť, preto tento žalobný nárok bol v celom rozsahu ako nedôvodný zamietnutý.

1.4. Obdobne tak postupoval súd aj pri nároku žalobkyne, ktorá požadovala finančnú náhradu škody vo výške 20.000 Eur, resp. ujmu. Napriek uzneseniu, ktorým bola žalobkyňa vyzvaná na doplnenie žaloby a označenie skutkových tvrdení k tomuto nároku, sama nemala ujasnené, aký nárok titulom sumy 20.000 Eur od žalovaného požaduje. V prípade, ak by to mal súd posudzovať ako finančnú a majetkovú škodu, ktorú jej mal žalovaný spôsobiť v sume 20.000 Eur, absolútne neuniesla dôkaznú povinnosť a s tým spojené dôkazné bremeno a nešpecifikovala súdu všetky predpoklady vzniku občianskoprávnej zodpovednosti ako protiprávny úkon žalovaného, ujmu, škodu, ktorá jej vznikla a príčinnú súvislosť medzi protiprávnym úkonom a škodou. Žalobkyňa nepreukázala základné predpoklady vzniku zodpovednosti žalovaného za škodu, ani samotnú skutočnosť, že jej majetková škoda vo výške 20.000 Eur reálne vznikla. Pokiaľ by mal súd brať jej výpoveď na pojednávaní dňa 26.02.2020 do úvahy, kde uviedla, že došlo konaním žalovaného k zásahu do jej cti, ani tu žalobkyňa neuniesla dôkaznú povinnosť a s tým spojené dôkazné bremeno.

1.5. O trovách konania súd z dôvodov hodných osobitného zreteľa na strane žalobkyne rozhodol v súlade s § 257 CSP tak, že náhradu trov konania stranám nepriznal.

2. Krajský súd v Prešove (v ďalšom aj „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) rozsudkom z 25. marca 2021, sp. zn. 9Co/45/2020 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

2.1. Odvolací súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že nezistil dôvod, pre ktorý by sa mal od skutkových alebo právnych záverov súdu prvej inštancie odchýliť. Zdôraznil, že v zmysle čl. 8 základných princípov CSP sú strany sporu povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu. Zákonodarca pri koncipovaní Civilného sporového poriadku do ustanovenia § 185 CSP zaviedol princíp formálnej pravdy, čo predstavuje jednu z najzásadnejších zmien civilného procesu. Formálnou pravdou sa rozumie, že súd pri rozhodovaní vychádza výlučne z dôkazov, ktoré mu navrhli strany sporu. Súd sa tak nemusí dostať k úplnému zisteniu pravdy vzhľadom na to, že si o spore môže urobiť svoj obraz iba v rozsahu, ako mu ho vykreslia strany sporu svojimi tvrdeniami a súvisiacimi dôkazmi. Dôraz sa vedie na procesnú diligenciu strán sporu, čoho dôsledkom je obmedzenie dôkaznej iniciatívy súdu a jej presun takmer bezvýhradne na strany sporu. Priorizuje procesná aktivita sporových strán, ktoré sú zásadne povinné tvrdiť rozhodujúce skutočnosti a označiť dôkazné prostriedky na preukázanie svojich tvrdení.

Každá procesná strana má právo sa oboznámiť a reagovať na tvrdenia a dôkazné návrhy protistrany. Podľa názoru odvolacieho súdu žalobkyňa v konaní nepredložila hodnoverný dôkaz, ktorým by preukázala svoje tvrdenia, že žalovaný skutočne zanedbal svoju povinnosť a neodovzdal jej všetky prevzaté dokumenty. V konaní taktiež nebolo preukázané, že žiadané dokumenty sa dostali do dispozičnej sféry žalovaného. Podľa súdnej judikatúry dôsledkom nesplnenia povinnosti tvrdiť všetky pre rozhodnutie významné skutočnosti (povinnosť tvrdenia) a označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení (dôkazná povinnosť) je vynesenie nepriaznivého rozsudku pre stranu, ktorá ich nespĺnila. Odvolací súd zdôraznil, že súd sám nie je povinný po významných skutočnostiach pátrať.

2.2. Predmetom sporu bol aj nárok žalobkyne na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 20.000 eur, vyplývajúci z ochrany osobnosti. Odvolací súd tak musel mať ustálené, že žalobkyňou tvrdným nezákonným zásahom do jej práva na ochranu osobnosti skutočne, citeľne a zásadným spôsobom došlo a v dôsledku tohto nezákonného zásahu došlo v značnej miere aj k zníženiu dôstojnosti alebo vážnosti tejto osoby v spoločnosti. Uviedol, že difamačný charakter predpokladá určitú právne významnú, kvalifikovanú mieru možnosti a spôsobilosti takéhoto konania, správania či vyjadrenia zasiahnuť do osobnostných práv fyzickej osoby, čo znamená, že nie každý výrok, správanie či konanie je spôsobilé mať difamačný charakter v právom požadovanom zmysle, hoci by ho dotknutá osoba mohla pociťovať subjektívne ako urážlivé, znevažujúce či zasahujúce do práva na ochranu jej osobnosti. To znamená, že tvrdenie musí byť objektívne spôsobilé do určitej, právne významnej miery zasiahnuť do dobrej povesti, či iného osobnostného práva fyzickej osoby. Súd sa predovšetkým v konaní musí zamerať na ustálenie záveru, či vzhľadom na skutkové tvrdenia žalobcu možno mať za to, že vznikla žalobcovi ujma na jeho osobných a osobnostných právach, ktorá je bez akýchkoľvek pochyb v príčinnej súvislosti s konaním či správaním alebo výrokmi žalovaného a tiež, že závažnosť takto vzniknutej ujmy aj vzhľadom na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva na ochranu osobnosti žalobcu došlo, s prihliadnutím na potenciál zníženia dôstojnosti a vážnosti žalobcu v spoločnosti, dala právny základ uplatneného nároku na ochranu osobnosti žalobcu. V danom prípade však odvolací súd po oboznámení sa s vykonaným dokazovaním, poukázal na správne závery súdu prvej inštancie, že práve takýto, právne kvalifikovaný stupeň difamačného charakteru konania žalovaného tak, ako ho popísala žalobkyňa, nie je daný, lebo nie je preukázaný. Podľa názoru odvolacieho súdu dôvod výpovede plnomocencstiev uvedený žalovaným, nie je objektívne spôsobilý zasiahnuť do dobrej povesti, či iného osobnostného práva žalobkyne.

2.3. Žalobkyňa v konaní nepreukázala nesplnenie povinnosti žalovaného odovzdať jej všetky predložené dokumenty, a taktiež nepreukázala, že sa žalovaný dopustil protiprávneho konania ako jej právny zástupca. Aj podľa názoru odvolacieho súdu neboli splnené žiadne zo základných zákonných predpokladov zodpovednosti za škodu v zmysle § 420 Občianskeho zákonníka, ktorého by sa mal dopustiť žalovaný vo vzťahu k žalobkyni. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bol úspešný žalovaný, ktorému však žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli, preto odvolací súd rozhodol tak, že žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

3. Proti uvedenému rozsudku krajského súdu podala žalobkyňa dovolanie, ktoré odôvodnila § 420 písm. f/ CSP a § 421 ods. 1 písm. b/ a písm. c/ CSP.

3.1. Dôvod podľa § 420 písm. f/ CSP bol podľa žalobkyne naplnený tým, že odvolací súd konal v jej neprítomnosti, aj keď sa jednalo o významné právo spojené s uplatňovaním jej ďalších práv. Tvrdila, že neboli splnené zákonné podmienky v zmysle § 385 ods. 1 CSP, aby odvolací súd konal v jej neprítomnosti a neumožnil jej vyjadriť sa k celej veci pred odvolacím súdom, ktorý by bezprostredne získal lepší prehľad o celkovej situácii medzi ňou a žalovaným. Namietala arbitrárnosť rozsudku prvej inštancie a odvolacieho súdu, súdy ktoré zhodne uvádzajú, že neuniesla dôkazné bremeno a k svojim tvrdeniam neprodukovala žiadne dôkazy. Žalobkyňa sa domáhala aplikácie inštitútu tzv. obráteného dôkazného bremena, zaťažujúceho v danom prípade druhú stranu sporu, t. j. žalovanú advokátsku kanceláriu, ktorá bola povinná preukázať, že došlo k odovzdaniu predmetných dokumentov a nie len tvrdiť, že nimi nedisponuje. Podľa jej názoru ani žalovaný neuniesol svoje dôkazné bremeno a ku svojmu tvrdeniu o nedisponovaní dokumentami nepredložil žiadne dôkazy, ale tiež ostal len v štádiu tvrdenia, čím došlo k porušeniu zásady rovnosti zbraní strán sporu. Žalobkyňa uviedla, že predmetné listiny potrebuje za účelom uplatňovania svojich práv, pričom pre ich absenciu riskuje neúspech v ďalších sporoch. Za

neštandardné považovala zasielanie spisov balíkom, ktorý od kuriéra odmietla prebrať. Žalobkyňa uviedla, že z tohto dôvodu si uplatnila aj nárok na náhradu škody vo výške 20.000,- €. Svoju žalobu stavala tak, že ak jej žalovaný nevydá všetky doklady, ktoré mu odovzdala, tak je povinný nahradiť jej ujmu v uvedenej výške. Prvoradá je pre ňu povinnosť žalovaného vydať jej ním zadržané dokumenty.

3.2. K dôvodu dovolania uplatnenému podľa § 421 ods. 1 písm. b/ a c/ CSP uviedla, že z rozhodovacej praxe NS SR explicitne nevyplýva, či v prípade žaloby o vrátenie dokladov v prípade ak sa jedná o vzťah advokát - klient, je možné sa uspokojiť s tvrdením advokáta, že s predmetnými listinami, ktoré mu klient odovzdal nedisponuje alebo je potrebné v tom smere vykonať ďalšie dokazovanie z iniciatívy súdu, aj keď sa jedná o civilné sporové konania a zisťuje sa skutkový stav veci, t. j. stranami tvrdený stav. Nezodpovedaná je aj otázka aplikácie obráteného dôkazného bremena v sporoch advokát - klient.

3.3. Na základe vyššie uvedených skutočností žalobkyňa navrhla, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu, vrátane rozsudku súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie súdu prvej inštancie.

4. Žalovaný sa k doručenému dovolaniu nevyjadril.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podal v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) na tento procesný úkon oprávnený subjekt zastúpený v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne treba zamietnuť.

6. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na príslušnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania.

6.1. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých sa môže táto výnimka uplatniť, nemožno v žiadnom prípade interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad.

6.2. Narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím) musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti - to platí o všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch. Ak by dovolací súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (por. rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 172/03).

7. Z ustanovenia § 419 CSP vyplýva, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú špecifikované v ustanoveniach § 420 CSP (prípustnosť dovolania pre vady zmätočnosti) a § 421 CSP (prípustnosť dovolania pre riešenie právnej otázky).

8. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa v dovolaní uviesť, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a náležitým spôsobom označiť dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

9. Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní

vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

10. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Podľa § 440 CSP dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní.

11. V danom prípade dovolateľka uplatnila dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f/ CSP, ktorý vymedzila tak, že odvolací súd mal v predmetnej veci nariadiť pojednávanie, pričom konal a rozhodol v jej neprítomnosti. Dovolací súd v súvislosti s týmto dovolacím dôvodom poukazuje na ustanovenie § 385 ods. 1 CSP, podľa ktorého odvolací súd nariadi pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem. O tom, či je potrebné vo veci zopakovať alebo doplniť dokazovanie, rozhoduje odvolací súd. V danom prípade sa odvolací súd stotožnil so skutkovými závermi súdu prvej inštancie, preto je namieste záver, že nemal dôvod dokazovanie zopakovať (§ 384 ods. 1 CSP). Existenciu podmienok pre doplnenie dokazovania odvolací súd nezistil (§ 384 ods. 2 a 3 CSP). Keďže na nariadenie pojednávania nebol daný ani verejný záujem, rozhodnutie o veci bez nariadenia pojednávania je postupom, ktorý plne zodpovedá zákonu (§ 385 ods. 1 CSP). Postupom odvolacieho súdu, ktorý sa nepriechil zákonu, nemohlo dôjsť k porušeniu práva dovolateľky na spravodlivý súdny proces. Neopodstatnená je preto námietka, že namietaným postupom odvolacieho súdu došlo k procesnej vade v zmysle § 420 písm. f/ CSP. Pokiaľ navrhovateľka namietala arbitrárnosť rozsudku odvolacieho súdu ako aj súdu prvej inštancie s tým, že sa domáhala aplikácie inštitútu tzv. obráteného dôkazného bremena, zaťažujúceho v danom prípade druhú stranu sporu, ani táto jej námietka nebola dôvodná. Nemožno totiž od strany sporu spravodlivo žiadať, aby preukázala reálnu neexistenciu určitej právnej skutočnosti. Zásada porušenia rovnosti zbrani v posudzovanej veci porušená nebola.

12. Navrhovateľka ďalej vyvodila prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ a c/ CSP. V zmysle tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (písm. b/) resp. je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (písm. c/). Dovolateľka na žiadnu (rozpornú/rozdielnu) rozhodovaciu prax dovolacieho súdu neodkazovala, ani dovolací súd ju s ohľadom na vymedzenú právnu otázku nezistil.

13. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

14. V prípade uplatnenia dovolacieho dôvodu, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci, je riadne vymedzenie tohto dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 ods. 2 CSP nevyhnutným predpokladom pre posúdenie prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 CSP. Len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje dovolaciemu súdu posúdiť, či ide skutočne o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu.

15. V zmysle zákonných ustanovení dovolací súd môže len konštatovať, že výsledok posúdenia prípustnosti dovolania je teda podmienený tým, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky. K uvedenému dovolací súd poznamenáva, že otázka relevantná podľa ustanovenia § 421 ods. 1 CSP musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade

nie o skutkovú otázku). Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou v dovolaní vymedzená jasným, určitým, zrozumiteľným spôsobom, ktorý umožňuje posúdiť prípustnosť (prípadne aj dôvodnosť) dovolania.

16. Dovolací súd sa preto vzhľadom na uvedené najskôr zaoberal tým, či sú splnené predpoklady prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 CSP.

16.1. Dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP predpokladá, že danú právnu otázku dovolací súd dosiaľ neriešil a je tu preto daná potreba, aby dovolací súd ako najvyššia súdna autorita túto otázku vyriešil. V konkrétnom prípade musí dovolateľ relevantne odôvodniť, že dovolanie je prípustné, pretože zásadná právna otázka nebola dovolacím súdom dosiaľ riešená, pričom dôvodom dovolania potom môže byť len otázka právneho posúdenia a spochybnenie jej vyriešenia zo strany odvolacieho súdu a ako aj odôvodnenie právneho záveru, ktorý zastáva dovolateľ.

16.2. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. c/ CSP je relevantná právna otázka, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, pri riešení ktorej sa v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu vyskytla nejednotnosť navonok prejavovaná v prijatí odlišných právnych názorov; inými slovami: ide o otázku, ktorú už dovolací súd riešil, avšak právne názory dovolacích senátov zostali nejednotné a neustálené (nepredstavujú ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu). V prípade, že dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z tohto ustanovenia, je jeho (procesnou) povinnosťou: a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ označením konkrétnych (odlišných, napríklad aj navzájom si protirečiacich) rozhodnutí dovolacieho súdu doložiť, že predmetná právna otázka je dovolacím súdom skutočne rozhodovaná rozdielne.

17. Pokiaľ dovolateľ v podanom dovolaní nevymedzí právnu otázku, dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach (predpokladoch) o tom, ktorú právnu otázku mal dovolateľ na mysli. V prípade absencie uvedeného dovolací súd nemôže pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešil prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým ani vyhľadávať všetky (do úvahy prichádzajúce) rozhodnutia dovolacieho súdu, ktoré sa týkajú danej problematiky; v opačnom prípade by uskutočnil dovolací súd prieskum priechiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj (konkrétne) cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP (2Cdo/203/2016, 3Cdo/6/2017, 4Cdo/58/2017).

18. Žalobkyňa zastúpená advokátkou, v dovolaní v zmysle ust. § 420 ods. 1 písm. b/ CSP nevymedzila právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil, t. j. vysvetlil jej podstatu a uviedol súvisiace právne úvahy spolu s dôvodmi, pre ktoré zvolil práve riešenie, na ktorom založil svoje rozhodnutie a dovolací súd zároveň ešte túto právnu otázku neriešil. Keďže dovolateľka nevymedzila právnu otázku na ktorej riešení odvolací súd založil svoje rozhodnutie, dovolací súd uzatvára, že uvedená dovolacia argumentácia nepredstavuje vymedzenie podstatnej právnej otázky tak, ako to predpokladá § 421 ods. 1 písm. b/ v spojení s § 432 ods. 2 CSP.

19. Rovnako dovolateľka neuviedla ani žiadne rozhodnutia najvyššieho súdu preukazujúce buď odklon alebo rozdielnu rozhodovaciu prax o právnej otázke (dovolateľom nevymedzenej), od ktorej vyriešenia malo závisieť rozhodnutie odvolacieho súdu. Žalobkyňa v podstate iba nesúhlasila s rozhodnutím odvolacieho súdu, považovala ho za nesprávne a polemizovala s dôvodmi, ktoré uviedol v napadnutom rozhodnutí. Dovolateľka tak nevymedzuje ňou uvádzaný dovolací dôvod spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP.

20. Dovolací súd konštatuje, že dovolanie v časti namietajúcej nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ a c/ CSP nie je prípustné a v časti namietajúcej vadu zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ CSP je síce prípustné, ale nie je dôvodné. Vzhľadom na uvedené dovolanie ako celok

zamietol (§ 448 CSP).

21. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol v zmysle § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP a zásadou úspechu žalovaného v dovolacom konaní (§ 255 ods. 1 CSP) tak, že náhradu trov dovolacieho konania žalovanému nepriznal, lebo mu preukázateľne v dovolacom konaní žiadne trovy nevznikli (R 72/2018).

22. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.